

"Ми и они, наши и њихови, прва и друга Србија", колико су већ сада цитиране речи председника САНУ академика Владимира Костића. Чини се, колико год још пута да су изречене, дубоке поделе у српском друштву никако не престају, већ се стално изнова регенеришу и као живо блато вуку нас на доле.

Да ли је у Србији уопште могуће изнети било какав став, а да се то не претвори у општи рат на друштвеним мрежама, у сурову борбу која не бира средства да некога осуди због супротлог става, извргне га руглу, и тако цела прича добија шири, општији ниво.

- Мора бити могуће! И онда када то није, а ових дана је било доста тешко, морамо се борити. Ако дозволимо да се таква могућност укине, можемо слободно да одемо на спавање - рекла је за "Блиц" раније Дубравка Стојановић, историчарка и професор на Филозофском факултету у Београду.

Осим што смо дубоко подељени политички на љотићевце, другосрбијанце, фашисте и "ботине", "сендвичаре" и крезубе, чиме смо свакодневно бомбардовани, многи ратови су уздрмали српско тле само у последњих годину дана.

Сајам књига: (не)позвани

Недавно завршени Сајам књига само је један у низу културно-друштвених догађаја који је поделио јавност на оне позване, образоване којима је наводно дозвољено да присуствују и купују и на оне, према њиховим речима, недостојне да се нађу међу штандовима и који деградирају позитивну слику о овом догађају.

Можда најсликовитији пример је онај са Недом Украден која се појавила на Сајму. Она је посетила овај догађај као и хиљаде других људи, и одлучила да са њега подели фотографију на друштвеним мрежама. Онда је неко решио да се лоше нашали поредећи ту њену фотографију са контроверзном фотографијом са Уснијом Реџеповом из болничке постеље и ретвитујући ту њену слику са сајма написао "РИП Сајам књига", а неко други је, опет, помислио да се та алузија односи на културну манифестацију, која је, јелте, умрла када се Неда појавила на њој. Ко је та Неда Украден да она иде на Сајам књига? Сада ми постављамо контрапитање: Ко су ти људи који процењују ко је подобан, а ко не да иде на ову манифестацију?

Ипак, у низу негативних коментара помоли се и понеки који говори о томе како такве замерке апсолутно нису на месту користећи се и чињеницом: "Неда Украден има завршена два факултета и апсолутно јој је место на Сајму." Ако је факултет уопште улазница за Сајам.

Ноћ вештица вс. Свети Лука

Док су једни спремали костиме и шминку за прославу Ноћи вештица и такмичили се ко ће имати морбиднији костим зомбија, вампира, или неког од антијунака из суперхеројских филмова, други су преко друштвених мрежа постављали фотографије икона, славских трпеза, осуђујући ове прве да скрнавје првославље, јер се "западњачки" празник ставља у први план уместо нашег свеца.

Друштвеним мрежама ширило се и наводно писмо једне мајке школи у којем мајка захтева да њено дете не носи реквизите у школу како би се прославила Ноћ вештица, јер пада исти дан кад и дететова крсна слава.

"Поштовани, поводом ваше сугестије да деца 31. 10. у школу донесу реквизите којим би прослављали амерички сатанистички празник 'Ноћ вештица', који директну везу има са нечистим силама и мртвим људима, овим путем вас обавештавам да ја као родитељ не дозвољавам да моје дете буде саучесник у скрнављењу православља и Светог Луке који се истог дана прославља као крсна слава. Ово није Америка, ово је Србија. Моје дете нико не сме без моје дозволе да шминка нити облачи у костим вештице, па макар ни у шали нити у игри која је, понављам, духовно опасна по душу деце и свих нас. Уколико ми

дете будете казнили због неодобравања прославе вештица – сатане, обратићу се вишим инстанцама и заштитнику грађана. С поштовањем, мајка Д. М., Београд.” - наводи се у писму мајке, за које се не зна да ли је веродостојно, али је свакако изазвало велики број коментара и за и против.

Ипак, било како било, прави одговор ко је у праву, заправо не постоји. Када говоримо о Ноћи вештица, можда је ипак најбоље то видети као један вид забаве и да се ту поглавље затвори, јер додатне поделе нам нису потребне.

Дан заљубљених вс. Свети Трифун

Сваког 14. фебруара јавност у Србији се подели на оне који сматрају да треба у први план истицати Светог Трифуна и на оне који данашњи дан обележавају као Дан заљубљених. За првославце је Свети Трифун заштитник виноградара, за Католичку цркву је Свети Валентин заштитник парова, а за потрошачку индустрију Дан заљубљених.

Док једни купују плишане играчке, срца, цвеће или неки други поклон којим ће обрадовати вољену особу, други упорно осуђују све што нема везе са православљем. Оваква подела јавности је можда и бесмисленија од претходне. У фокусу Валентинова је љубав и то ни на који начин никога не угрожава, док са друге стране они који су хришћани и поштују Светог Трифуна, баш због поштовања вере не би требало стално да осуђују оне који у одабрали да нађу повод за лепу ствар.

Ипак, многи Дану заљубљених замерају изразиту комерцијализацију, али и то што сличан празник постоји и у православљу и слави се 12. августа.

Било како било, све би свакако требало да прође без велике помпе, те да свако одабере оно што мисли да треба, акоје могуће без осуђивања неистомишљеника.

"Гасери" вс. "фушери"

Да су поделе у друштву све веће, сведочи чињеница да нису заобишле ни младе. Тако су настали термини "гасер" и "фушер".

Термини "гасер" и "фушер" свеprisутнији су у друштву лајк генерације. Овај нови вид дискриминације дели децу на оне који имају новац и фирмирану гардеробу (гасери) и оне чије материјално стање не дозвољава скупу куповину, те фушери носе јефтине ствари, често копије оригинала.

Но, најбоље је чути објашњење ових термина управо од неког ко припада лајк генерацији.

„Гасери су у принципу клинци из краја, када кажем клинци буквално мислим клинци - деца из краја која треба да играју баскет и која имају од 12, 13 па до 20 година. Гасери носе скупе ствари и изгасирани су, увек су намрштени, арогантни, носе брзе цваје и на кратко, чешће ћелаво су ошишани. Слушају баш лошу музику, од психоделика до турбо-фолка, незабавно им је и оно што је сада у тренду, а то су Мили, Јала Брат и Буба Корели. Имају патике од 200, 300 евра које морају бити марке 'најки' и то обавезно модели 95.тн или 97.тн, јер ништа испод тога није прихватљиво. Сви кад-тад пропуше, а ови мало старији гасери пуше и траву једном месечно, само што то не кажу већ преувеличавају и хвале се да то раде много чешће.

Фушери су клинци чији родитељи раде за 30.000 или 40.000 динара месечно, немају новац за оригинал ствари, па купују фејк. На пример, пошто не могу да купе оригинал 'најки' патике, а патике морају да имају ваздушни ђон, па макар биле фејк. За то ће потрошити три, четири хиљаде динара, уместо да купе неку другу марку, мало јефтинију и ускладе се са буџетом. У принципу, њих гасери прозивају, одбачени су из друштва, исмевани, баш оно небитни, клинке их не гледају и не обраћају пажњу на њих, иако они можда могу да пруже много више од гасера који имају три реченице у глави које непрестано понављају.

Такође, у међусобној конверзацији, гасери причају оно што је у тренду. Једно време то је било 'и сам знаш' - то је Јанко јутјубер причао... Затим имају узречице 'кева куне', 'лол', 'шаим се' - што је Бака Прасетово."

Поделе нису новост

Дубравка Стојановић и из историјске перспективе истиче да је Србија одувек била такво друштво, те да смо имали чак и две народне династије које су се стално међусобно оптуживале, па и физички уклањале.

- То је питање политичке културе, начина на који видите другог, а то нама доста тешко иде. Други се овде види као непријатељ, био он представник другог народа или другачијег мишљења - истакла је раније Стојановићева, и апострофира да ми немамо ни довољно плуралности, ни довољно културе дијалога, те да константно имамо друштво која промовише насиље у своју корист.

(Блиц)